

OPONENTNÍ POSUDEK

OBOR ARCHITEKTURA-URBANIZMUS

MAGISTERSKÁ DIPLOMNÍ PRÁCE Bc. Antonín Hůla

JAN SAPÁK

2017

Vyžádáno Technickou univerzitou v Liberci

Technická univerzita v Liberci zastoupená děkanem, panem Prof. Ing. arch. Zdeňkem Fránkem u mne dne 29.5. 2017 vyžádala odborný oponentní posudek magisterské diplomní práce v oboru architektura nazvané: **Obnova místa ve Skokách u Žlutic** - diplomanta pana Bc. Antonína Hůly. Vedoucí práce Ing. arch. Petr Stolín

Diplomní projekt v posuzovatelné podobě mně byl doručen elektronickou cestou v neděli dne 18. června 2017.

Rozsah a úvodní charakteristika práce:

Dokument je rozložen na 71 jedna stranách (patrně určen pro jeden tiskový svazek) a obsahuje fotografie, reprodukované mapy, texty a vlastní návrh. Vlastní návrh je rozložen na stranách 32-71 (tedy 39 listech).

Místo návrhu:

Polohové určení návrhu je lokalita v Karlovarském kraji na místě zaniklé osady a dříve též obce Maria Stock, který má mladší české jméno Skoky. Osada definitivně zanikla na počátku 60 let (podobně jako většina horských a podhorských sídel německo-jazyčného sídelního prostoru). Místo leží v podhorské krajině průměrné nadmořské výšky blízké 600 m/n m. Samo stavební místo v délce jeho podélné osy cca 200 m má převýšení 21 metrů reprezentuje sklon terénu v hodnotě okolo 10%. V příčném vymezení, které se pohybuje v rozmezí 30 – 50 metrů je sklon mírný, až nepatrný. Ve skutečnosti je podstatným rysem krajinného reliéfu náhorní rovina, ze které jen mírně vystupují jednotlivé vrcholy, jež mají v nejbližším okruhu do jednoho kilometru prominenci ne větší než 20 m od průměrné roviny. Do tohoto terénu je zaříznut nehluboký žleb bezejmenného potoka, který pramení v centru náhorní „plošiny“ a sestupuje v esovitém prohnutí v délce přesahující 1 km do hluboce zaříznutého kaňonu říčky Střely (dnes přehrada). Takový terén byl v kolonizační době podnětem k založení sídla, jež nese nepřehlédnutelné stopy někdejší „nepravé okrouhlice“. Klima v místě je drsnější s výrazně sněžnými zimami. S půdním krytem kyselými až značně kyselými hnědozeměmi, které jsou více vhodné k pastevnímu než polnímu hospodářství.

Pozemky, které si student zvolil k zastavění jsou aktuálně ve veřejném majetku a jde o pozemky p..č. 19 a 18 v katastrálním území č. 4715 Skoky u Žlutic.

Vlastní stavební místo je na pravobřežní terase bezejmenného potůčku. Menší stavební místo (k doplnění tří posledních pozůstalých budov) na pozemku č. 5, rovněž ve vlastnictví státu.

Oponentovy je krajina dost dobře známa za souvislosti přípravy, návrhu a následné realizace cisterciáckého kláštera (jako konzultantovi a komentátorovi na osobní žádost představeného

akce) v dříve zpustlém terénu, stejně jak je mu dopodrobna známa geneze obnovy života se všemi jeho nesmírnými těžkosti a peripetemi a to v rozmezí let 1999-2006.

Návrh:

Urbanistická část

Kandidát byl silně inspirován a zasažen myšlenkou obnovy poutního místa, ke kterému spontánně a v náznacích (dle jeho svědectví) již v posledních letech dochází. Autor (Hůla) si uvědomuje že to ale ještě není dostatečná skutečnost k reálnému obnovení sídla jako životaschopné lokality. Proto vnáší myšlenku terapeutické komunity, aniž ji ale blíže specifikuje. Možná by šlo o terapii osvobozování od závislostí na návykových látkách nebo jiných druzích podobné nesvobody. Jde po pěknou a podmanivou myšlenku, jež je doprovázena letmou úvahou o alternativním hospodaření a následnou snahou uplatnění na trhu tzv. zdravých potravin nebo jejich doplň. Zde je na místě připomenout, že myšlenka je krásná ale její reálné dosažení nesmírně náročné až velmi málo pravděpodobné. K tomu je na místě dodat, že blízký klášter (trapistů) byl a je pro podobnou činnost mimořádně dobře disponován a personálně trénován staletou zkušeností.

Vlastní myšlenka nápodoby někdejší vesnické struktury v nových podmínkách byla autorem, panem Antonínem Hůlou zvolena správně a poměrně přesvědčivě. Textura navrhované zástavby je parafrází někdejší textury a není její mechanickou nápodobou. Výsledný soubor se jeví v grafické podobě jako harmonický. Určitou otázkou je, jak by fungoval v každodenním životě ve vzájemné pohybové interakci když již nejde o hospodářské zemědělské dvory a diagram pohybu by byl najisto odlišný, a to i přesto, že podstatnou náplní by mělo být opět zemědělství.

Architektonická část

Navržené domy se jeví (počínaje dispozicí) jako dobře uchopené a v půdoryse zvládnuté a jejich konečném prostorovém vývinu jako úhledné. To manifestují přesvědčivě jak pohledy tak vizualizace. Více by napověděly (v době zpracování posudku) chybějící řezy. V oponentovi vyvolává pochybnost zvolený druh architektury, který nerezonuje s deklaracemi o připomenutí původního charakteru zástavby v této krajině. Pochybnosti v oponentovy vyvolává zvolený způsob založení, který by nepochybně byl drahý, zvláště v poměru ke zvolenému provozu, který by měl být naopak co nejlevnější. Způsob nadzvednutí nad terén nepůsobí jako přesvědčivý a zdůvodnitelný jak místem, někdejším charakterem zástavby. Připomíná spíše módní trend, než řešení s přesvědčivým architektonickým důvodem. U konstrukce je nepřítomen prvek zachycení vodorovných sil (zavětrování) a to ani nejjednodušším náznakem. Nicméně rytmizace a proporční vztahy jednotlivých stavebních těles jsou dobré a jejich vzájemná konfigurace (jako řekneme výtvarných těles rovněž dobrá.

Dispozice koresponduje poměrně dobře s vnějším projevem staveb a je svědomitě zpracována.

Hodnocení:

Oponent oceňuje na práci originalitu námětu a postup málo probádanou materií. Zároveň ale musí připomenout, že obor, ve kterém je práce předložena k obhájení je nejen výtvarným ale i technickým oborem a úspěšný kandidát se může v budoucnu ucházet o složení veřejnoprávních zkoušek a výkon povolání, které je technickým povoláním. Zde je oponent nucen připomenout zejména mírnou převahu analytické části na návrhovou (jakkoliv to při prvotní sumarizaci není nápadné), dále absenci řezů a některé málo realistické způsoby stavebního řešení (je míněna zejména konstrukce a založení). V textové části i analytické chybí alespoň základní prameny nebo odkazy k tematice, což platí jak pro-náboženskou a duchovní stránku tak také o sociální a demografické aspekty zpracovávaného tématu. Také ekonomická realita, alespoň přibližná zde chybí. To vše (byť alespoň v zárodečné proporcii) patří k profesi architekta.

V této souvislosti oponent postrádá zejména srovnání s velmi příbuzným projektem založení kláštera trapistů v Novém Dvoře u Dobré vody a který je již více jak 10 let v reálném užívání. Konkrétní zkušenosti (které jsou kandidátovi nepochybně známé, se měly v práci objevit.

Grafické zpracování je nadprůměrné. Rozsah poměrně velký, i když je na místě znovu připomenout výrazný podíl analytické části v poměru k návrhové.

Z důvodů shora uvedených shledávám práci jako dostatečnou, způsobilou k obhájení a absolutoriu v oboru. **Navrhuji hodnocení B (84 bodů).**

V Brně 20. 6. 2017

Jan Sapák